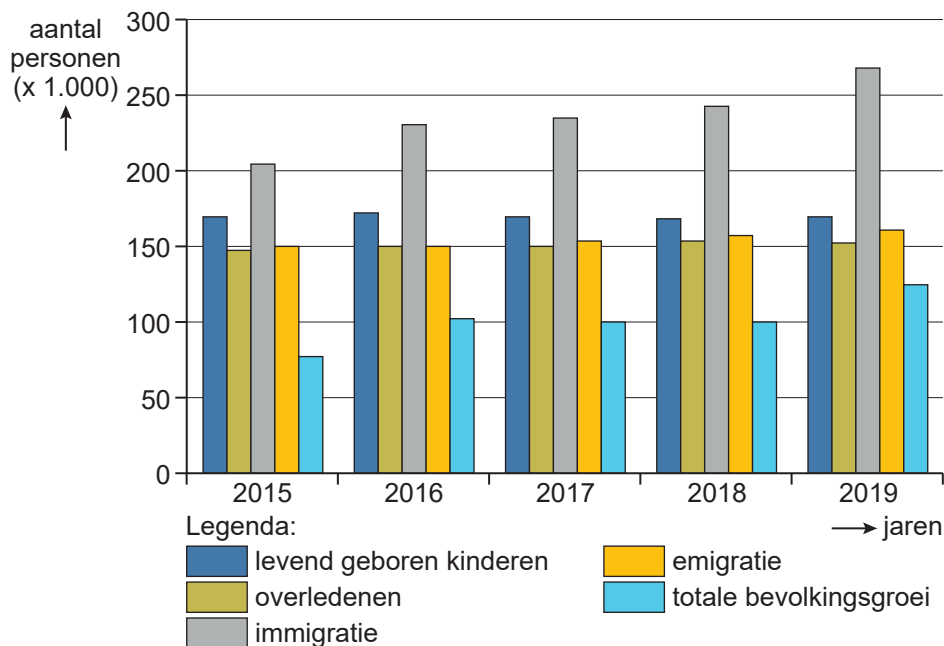

Bevolking en ruimte

bron 26

Bevolkingsontwikkeling in Nederland in de periode 2015 - 2019

2p 32 Bekijk bron 26.

Over de bevolkingsontwikkeling in Nederland die is te zien in bron 26 worden drie uitspraken gedaan.

Uitspraak 1: in de periode 2015 - 2019 daalde de totale bevolking van Nederland.

Uitspraak 2: het vestigingsoverschot nam toe in de periode 2015 - 2019.

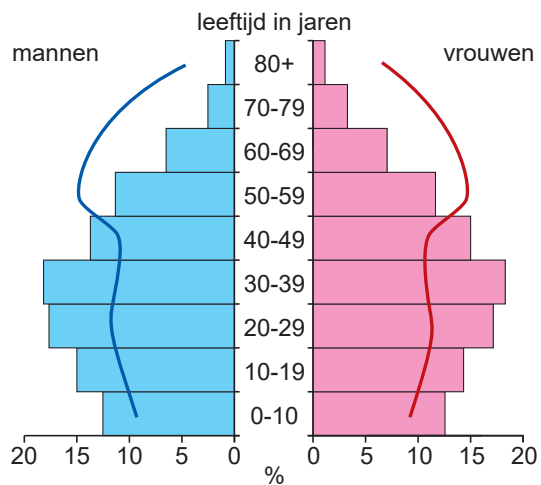
Uitspraak 3: de sociale bevolkingsgroei is voor alle jaren groter dan de natuurlijke bevolkingsgroei.

→ Neem de cijfers 1, 2 en 3 van de uitspraken over op het antwoordblad en zet erachter of de uitspraak juist of onjuist is.

bron 27

Bevolkingsdiagrammen van migranten in Nederland, 2022

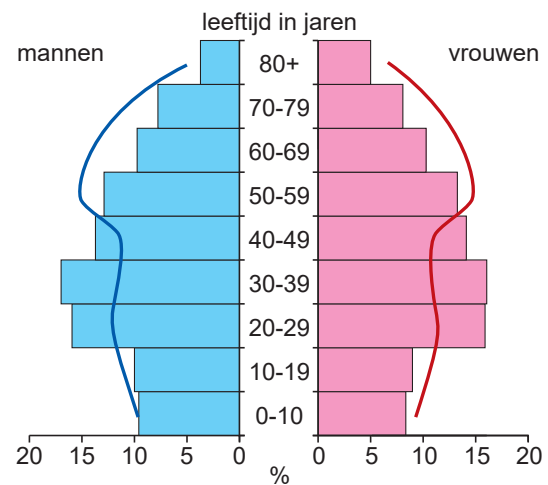
migranten met een niet-westerse achtergrond

Legenda:

- mannen, niet-westerse migratieachtergrond
- vrouwen, niet-westerse migratieachtergrond
- mannen, Nederlands
- vrouwen, Nederlands

migranten met een westerse achtergrond

Legenda:

- mannen, westerse migratieachtergrond
- vrouwen, westerse migratieachtergrond
- mannen, Nederlands
- vrouwen, Nederlands

bron 28

Tekst met keuzemogelijkheden

De meeste mensen met een migratieachtergrond die in Nederland wonen, zijn tussen de ... **1** ... (20 en 40 jaar / 40 en 60 jaar) oud. Mensen met een niet-westerse migratieachtergrond hebben relatief ... **2** ... (meer / minder) kinderen dan mensen met een Nederlandse achtergrond. De gemiddelde leeftijd van migranten met een westerse migratieachtergrond is ... **3** ... (hoger / lager) dan de leeftijd van migranten met een niet-westerse migratieachtergrond.

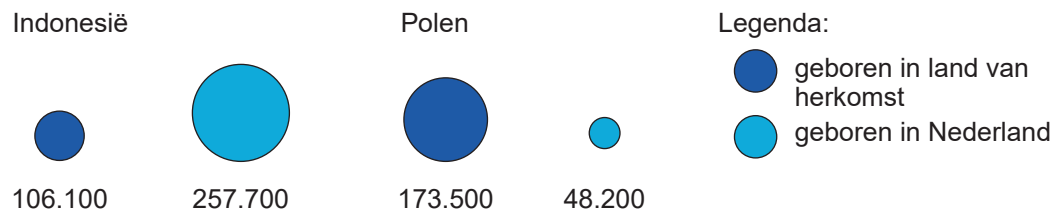
2p **33** Bekijk bron 27 en lees bron 28.

In bron 28 staat achter de cijfers 1, 2 en 3 een keuzemogelijkheid.

→ Neem de cijfers 1, 2 en 3 over op het antwoordblad en zet de juiste keuze erachter.

bron 29

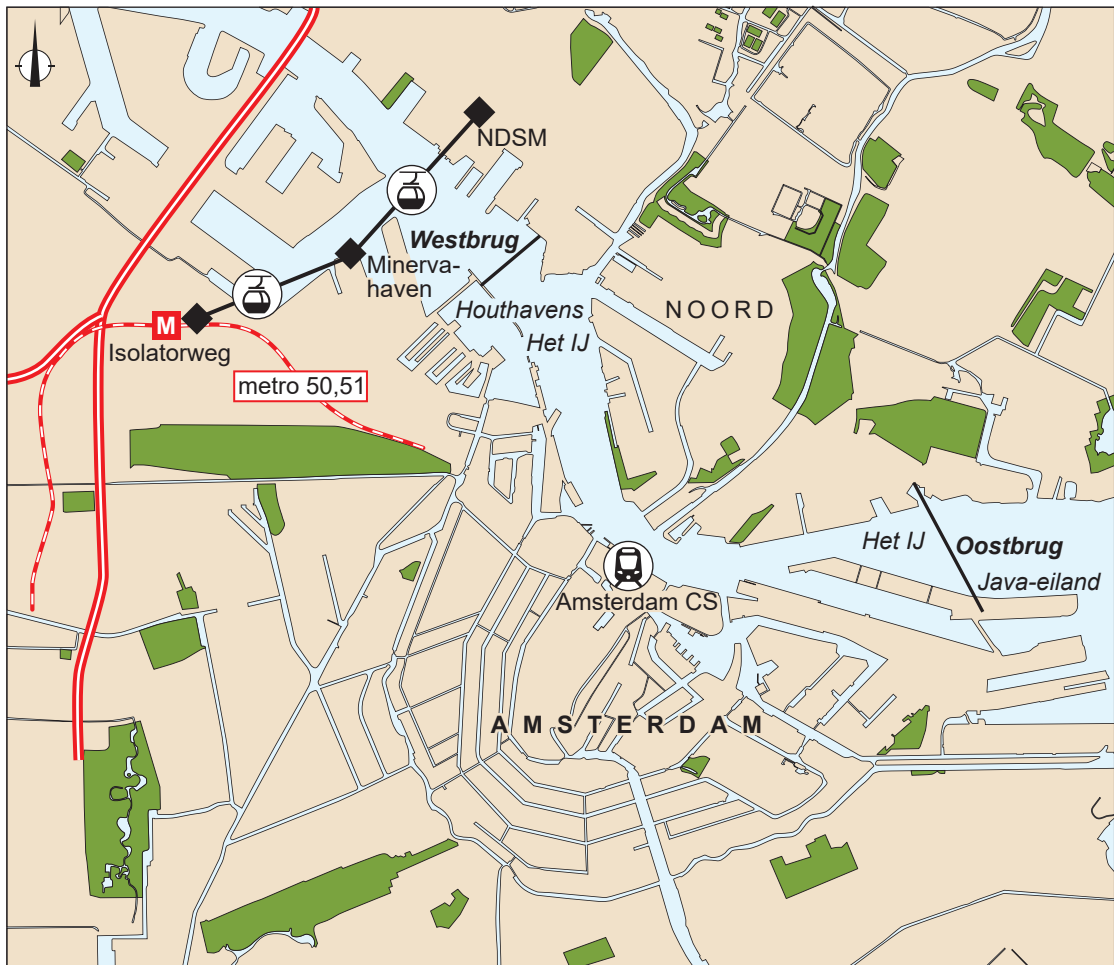
Migranten met een Indonesische en Poolse achtergrond in Nederland op 1 januari 2022

- 1p **34** Bekijk bron 29.
Sinds 1945 zijn verschillende groepen migranten naar Nederland gemigreerd. Mensen met een Indonesische achtergrond wonen langer in Nederland dan mensen met een Poolse achtergrond.
→ Geef met behulp van bron 29 aan dat migranten met een Indonesische achtergrond langer in Nederland wonen dan migranten met een Poolse achtergrond.

bron 30

Plan voor een kabelbaan over het IJ in Amsterdam

Legenda:

bebouwing	geplande bruggen	metrolijn met station
parken	snelweg	kabelbaanstation
water	kabelbaan	treinstation

Model van de kabelbaan

bron 31

Tekst met keuzemogelijkheden

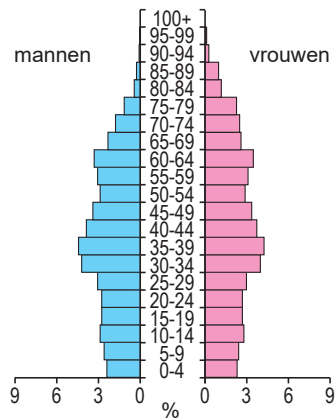
In Amsterdam-Noord worden veel nieuwe woningen gebouwd. Amsterdam-Noord wordt gescheiden van de rest van Amsterdam door het IJ. Om het IJ over te steken, varen er pontjes heen en weer. De pontjes kunnen de aantallen passagiers door de ... **1** ... (bevolkingsafname / bevolkingsgroei) in Amsterdam-Noord nauwelijks aan. Daarom zijn er plannen voor de aanleg van een elektrische kabelbaan. Een elektrische kabelbaan heeft verschillende voordelen. De gemeente Amsterdam steunt het plan voor de kabelbaan, dat is ... **2** ... (duurder / goedkoper) dan een nieuwe tunnel.

- 1p **35** Bekijk bron 30 en lees bron 31.
Geïnspireerd door steden als Londen en Parijs heeft Amsterdam plannen voor de aanleg van een kabelbaan over het IJ.
In bron 31 staat achter de cijfers 1 en 2 een keuzemogelijkheid.
→ Neem de cijfers 1 en 2 over op het antwoordblad en zet de juiste keuze erachter.
- 2p **36** Bekijk bron 30.
De gemeente Amsterdam wil graag de leefbaarheid van de stad Amsterdam vergroten.
Stelling: 'De kabelbaan over het IJ draagt bij aan het verbeteren van de leefbaarheid van de stad Amsterdam.'
→ Geef een argument **voor** deze stelling.
→ Geef een argument **tegen** deze stelling.

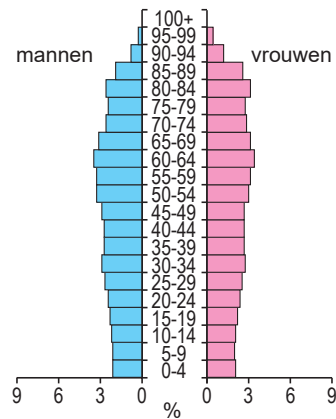
bron 32

Drie bevolkingsdiagrammen van de Duitse bevolking

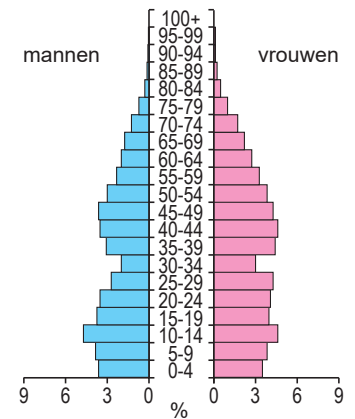
bevolkingsdiagram 1

bevolkingsdiagram 2

bevolkingsdiagram 3

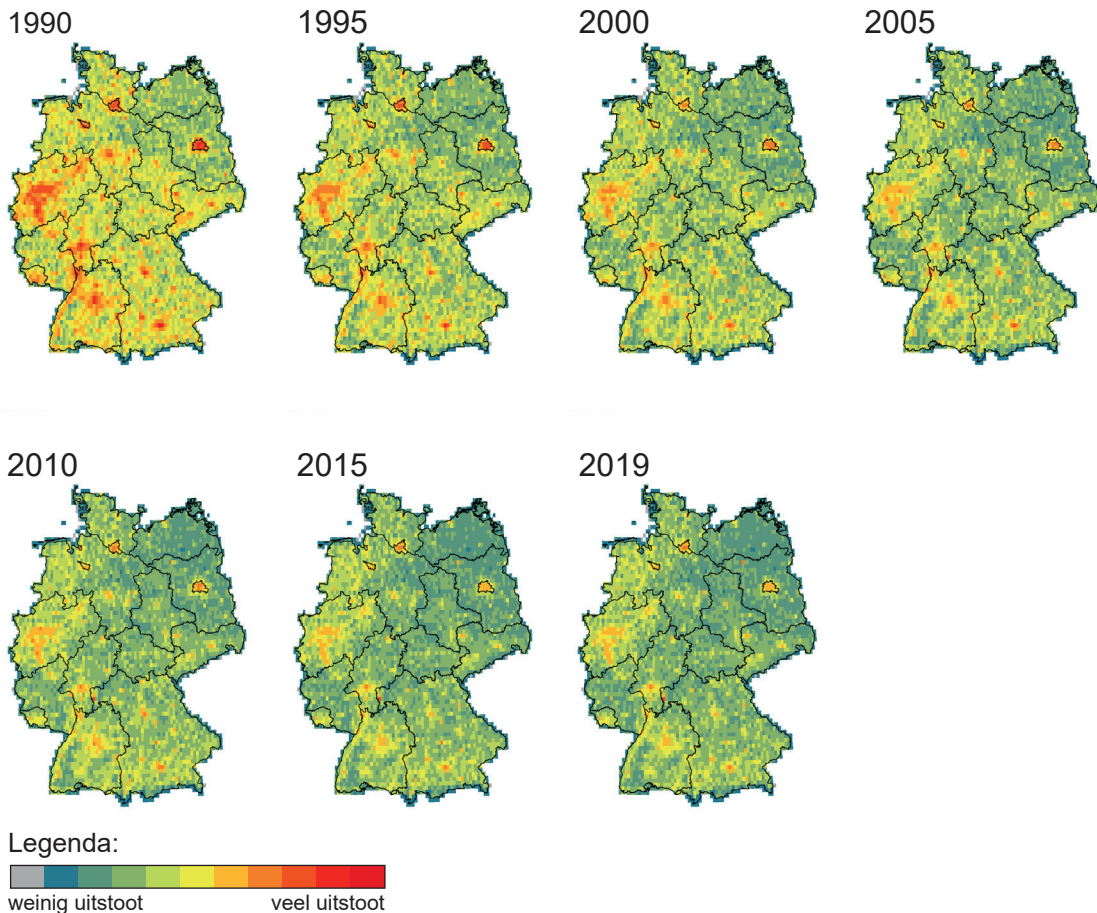
1p 37 Bekijk bron 32.

De drie bevolkingsdiagrammen van de Duitse bevolking horen bij de jaartallen 1950, 2000 en 2050.

→ Noteer de jaartallen 1950, 2000 en 2050 onder elkaar op het antwoordblad en zet het cijfer van het juiste bevolkingsdiagram erachter.

bron 33

Uitstoot van luchtverontreinigende stoffen in Duitsland tussen 1990 en 2019

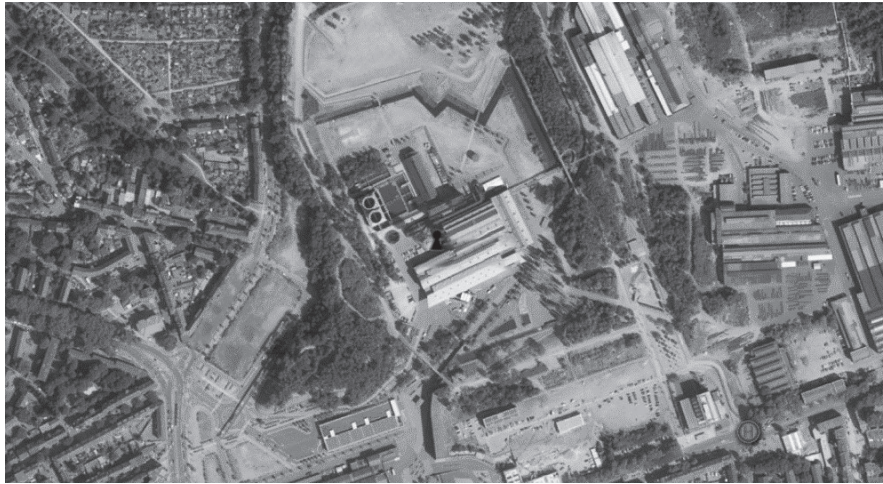

- 1p **38** Bekijk bron 33.
Door de herinrichting van de industriegebieden, is de luchtkwaliteit veranderd.
→ Leg dit uit.
Doe het zo:
- Kies eerst of het aantal fabrieken **afnam** of **toenam**.
 - Geef daarna aan waardoor de luchtkwaliteit veranderde.
- 1p **39** Bekijk bron 33.
In 2008 zijn in Duitse steden milieuzones ingesteld. Vervuילend verkeer wordt sindsdien uit de binnenstad geweerd. De luchtkwaliteit in de Duitse binnensteden is hierdoor verbeterd.
→ Geef met behulp van bron 33 het effect dat de stedelijke milieuzones sinds 2008 hebben gehad op de luchtkwaliteit van Duitsland als geheel.

bron 34

Satellietfoto's van de Duitse stad Bochum in het Ruhrgebied

satellietfoto 1

satellietfoto 2

2p 40 Bekijk bron 34.

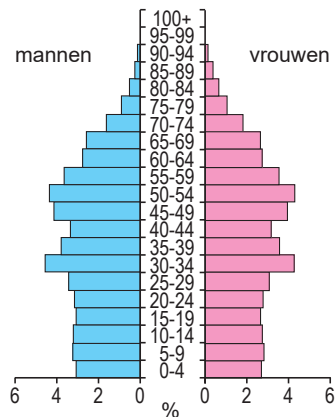
De satellietbeelden laten een deel van de Duitse stad Bochum zien. De foto's staan in willekeurige volgorde. Sinds de jaren '70 van de vorige eeuw is veel veranderd in Bochum.

→ Noem met behulp van bron 34 **twee** veranderingen in de stad Bochum die de leefbaarheid hebben verbeterd.

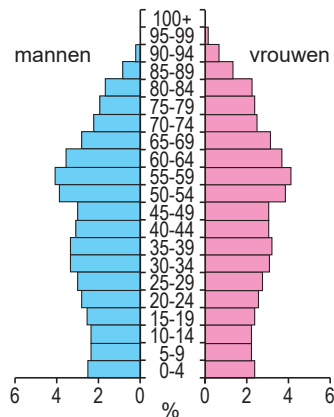
bron 35

Drie bevolkingsdiagrammen van China, Duitsland en Nederland in 2021

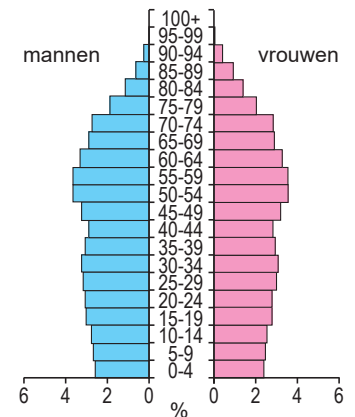
China

Duitsland

Nederland

2p 41 Bekijk bron 35.

In bron 35 staan de bevolkingsdiagrammen van China, Duitsland en Nederland in 2021.

Naar aanleiding van bron 35 worden drie uitspraken gedaan.

Uitspraak 1: in Duitsland is het aandeel jongeren 0-19 jaar groter dan 20% van de bevolking, in China en Nederland is dat aandeel kleiner.

Uitspraak 2: in China is de verhouding tussen jongens en meisjes van 0-19 jaar schever dan in Nederland en Duitsland.

Uitspraak 3: in alle drie de landen zal het sterftecijfer de komende 30 jaar toenemen.

→ Neem de cijfers 1, 2 en 3 van de uitspraken over op het antwoordblad en zet erachter of de uitspraak juist of onjuist is.

- 1p 42 Shanghai en andere grote steden in China geven sommige migranten na verloop van tijd een tijdelijke stadshukou. Die migranten krijgen dan toegang tot bepaalde voorzieningen in de stad.
→ Geef een reden waarom grote steden aan sommige migranten een tijdelijke stadshukou geven.

bron 36

Tekst met keuzemogelijkheden

Sinds de jaren '80 van de vorige eeuw kent China een sterke trek naar de stad, dat heet ... **1** ... (suburbanisatie / urbanisatie). Plattelandsbewoners trokken naar de steden op zoek naar beter betaald werk. In veel gevallen bleven de kinderen achter op het platteland, omdat ze ... **2** ... (geen / wel) recht hadden op onderwijs en gezondheidszorg in de stad. Tegenwoordig is er een migratiebeweging terug naar het platteland. Sommige migranten zijn het stadsleven beu, maar een grotere groep migranten keert terug ... **3** (vanwege studie / vanwege werkloosheid).

- 2p 43 Lees bron 36.
In bron 36 staat achter de cijfers 1, 2 en 3 een keuzemogelijkheid.
→ Neem de cijfers 1, 2 en 3 over op het antwoordblad en zet de juiste keuze erachter.

bron 37

Een nieuw aangelegde snelweg op het Chinese platteland

- 1p 44 Bekijk bron 37.
De Chinese overheid wil dat de welvaart op het Chinese platteland groeit. Daarom worden veel snelwegen aangelegd. De welvaart van Chinese provincies groeit, maar de welvaart in kleine dorpen zoals in bron 37, groeit nauwelijks.
→ Geef een reden waarom de welvaart in veel kleine dorpen nauwelijks groeit door de komst van een snelweg.

bron 38

Locatie van treinstations in Shanghai

- 1p **45** Bekijk bron 38.
De treinstations van Shanghai liggen allemaal aan de rand van het centrum van Shanghai.
→ Geef een reden waarom de treinstations in Shanghai juist aan de rand van het centrum van Shanghai liggen.

- 1p **46** Bekijk bron 38.
China investeert veel in de aanleg van hogesnelheidslijnen. Het gebruik van hogesnelheidstreinen kan de leefbaarheid in Shanghai verbeteren.
→ Geef een reden waarom de komst van hogesnelheidstreinen de leefbaarheid van Shanghai verbetert.

Let op: de laatste vraag van dit examen staat op de volgende pagina.

bron 39

Bovengrondse metrolijn in Shanghai

2p 47 Bekijk bron 39.

Treinreizigers in Shanghai worden aangemoedigd om na hun treinreis verder te reizen met het openbaar vervoer. Zo heeft Shanghai een uitgebreid metronetwerk dat deels boven de grond ligt, terwijl de meeste metronetwerken onder de grond liggen.

- Geef een voordeel om een metrolijn bovengronds aan te leggen.
- Geef een bezwaar dat de bewoners in de buurt van de bovengrondse metrolijn zullen hebben tegen de aanleg.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift.